HYFFORDDIANT GWAITH IEUENCTID

LLAWLYFR GORUCHWYLWYR GWAITH MAES

2003/2004

C YNNWYS

	Tudalen
Pwrpas Goruchwylio mewn Hyfforddiant Gwaith Ieuenctid	3
Manylion y Cwrs	3
Manylion Sesiynau Dysgu mewn Grwpiau	3
Ymarfer Gwaith Ieuenctid	4
Trefniadau Goruchwylio	4
Rôl y Goruchwylydd Gwaith Maes	4
Sesiynau Goruchwylio	5
Gweithdrefnau Asesu	6
Cyfleodd Hyfforddi mewn Goruchwylio Gwaith Maes	6
Cyswllt gyda'r Coleg Staff	6

MYFYRWYR DAN ORUCHWYLIAETH GWAITH MAES YN DILYN HYFFORDDIANT YMARFERWYR MEWN GWAITH IEUENCTID

Pwrpas Goruchwyliaeth mewn Hyfforddiant Gwaith Ieuenctid

Mae ymarfer gwaith maes yn rhan hanfodol ac anhepgor o'r rhaglen hyfforddiant mewn gwaith ieuenctid. Mae hyn wir am bob lefel, o'r rhagarweiniol, canolradd a mynediad, ymlaen i gyrsiau Addysg Uwch. Y nod yw i fyfyrwyr wybod a deall mwy am faterion mewn perthynas â gwaith ieuenctid, tra'n ymarfer y sgiliau hyn drwy weithio gyda phobl ifanc. Yn ystod y cyfnod ymarfer hwn bydd profiad a sgiliau'r myfyrwyr wrth weithio gyda phobl ifanc yn cynyddu a bydd hyn yn ei dro yn ychwanegu at eu gallu i ymwneud â'r elfennau damcaniaethol yn y cwrs ac elwa arnynt.

Er mwyn i fyfyrwyr gwaith ieuenctid elwa i'r eithaf o'u hymarfer gwaith maes ac felly o'r cwrs cyfan, mae'n hollbwysig iddynt dderbyn goruchwyliaeth a chymorth effeithiol. Dylai goruchwyliaeth roi cyfle i'r myfyrwyr rannu'r broses o ffocysu ar bwrpas ac arfer eu gwaith ieuenctid gyda phobl ifanc yng nghwmni gweithiwr ieuenctid profiadol. Bydd hyn yn cynnwys meddwl am y materion sy'n codi yn ymarferol, cysylltu theori ag arfer a myfyrio ar eu sgiliau, eu gwybodaeth a'u datblygiad proffesiynol. Dylai'r broses hon ategu gwaith dysgu'r myfyrwyr gan ychwanegu at eu hyder a'u mwynhad a'u dealltwriaeth o waith ieuenctid.

Manylion y Cwrs

Mae'r Rhaglen Hyfforddi Ymarferwyr mewn Gwaith Ieuenctid ar lefel 4 ac yn gyfwerth â chwrs Sylfaen mewn Gwaith Ieuenctid. Datblygwyd y cwrs i fod yn un ymarferol sy'n addas i weithwyr ieuenctid sydd am barhau i dderbyn hyfforddiant mewn arferion a sgiliau yn bennaf, a hefyd i rai sydd am fynd ymlaen mewn Addysg Uwch gyda'r Dystysgrif, y Diploma a'r Radd.

Darperir y cwrs dros 12 sesiwn 3 awr o waith addysgu a grwpiau ynghyd â 45 awr o ymarfer gwaith ieuenctid. Disgwylir y bydd myfyrwyr yn treulio rhyw 100 awr yn ychwanegol gyda thasgau sy'n gysylltiedig â'r cwrs.

Sesiynau Dysgu mewn Grwpiau

Bwriad y sesiynau dysgu mewn grwpiau, sy'n cynnwys darpariaeth gan diwtoriaid, gweithdai a gweithgareddau cyfranogol, yw dysgu'r hanfodion mewn gwaith ieuenctid sy'n berthnasol i ddyletswyddau gweithwyr a gwirfoddolwyr a all weithio'n annibynnol ac sydd efallai â rhywfaint o gyfrifoldeb am staff eraill. Mae'r cwrs yn cynnwys:-

- dysgu annibynnol
- deall pobl ifanc/ datblygiad yr adolesent/diwylliant ieuenctid
- y gymuned, tueddiadau cyfoes, eu harwyddocâd i bobl ifanc ac i fudiadau ieuenctid
- y gwasanaeth ieuenctid, eu hanes, pwrpas, rheolaeth, gwaith a materion cyfoes
- gwaith mewn grwpiau, cyfathrebu, datblygiad cymdeithasol a phersonol
- cynllunio a darparu rhaglenni, gwahanol fathau o waith ieuenctid
- materion moesegol a phroffesiynol

Ymarfer Gwaith Ieuenctid

Fel rhan o'r cwrs bydd myfyrwyr yn ymgymryd â 45 awr o waith gyda phobl ifanc mewn cyd-destun gwaith ieuenctid neu waith cymuned. Fel rhan annatod o'r ymarfer hwn bydd myfyrwyr yn cyflawni gwahanol dasgau a fydd yn rhan o'u Ffeiliau Ymarfer, sef:-

1. Hunan bortread mewn geiriau
2. Proffil cymunedol bras yn cynnwys adroddiad byr ar yr asiantaeth sy' cynnig lle
3. Astudiaeth achos o berson ifanc
4. Rhaglen enghreifftiol 12 wythnos ac adroddiad ar gynllunio a darparu gweithgaredd cwricwlaidd gan ddefnyddio model y cytunwyd arno
5. Cofnodion dyddiadur i ategu Cofnod Myfyriol Macro o'r lleoliad
6. Cofnodion o ddau ymweliad arsylwi
7. Asesiad gan y Goruchwylydd Gwaith Maes o ymarfer y myfyriwr.

Trefniadau Goruchwylio

Fel rhan o'r rhaglen, gofynnir i'r myfyriwr adnabod gweithiwr ieuenctid profiadol y tu mewn i'w sefydliad ymarfer, neu weithiwr ieuenctid o'r tu allan i'r sefydliad a all gwrdd â'r myfyriwr yn rheolaidd er mwyn cynnig sesiynau goruchwylio a chynorthwyo. Yn ddelfrydol dylai'r rhain ddigwydd bob pythefnos am awr, ond dylent gael eu cynnal unwaith y mis fan leiaf. Unwaith y bydd enw Goruchwylydd Gwaith Maes posibl ar gael bydd Cydlynydd Lleoliadau'r Coleg Staff yn cysylltu â'r Goruchwylydd, gan yrru'r llyfryn hwn a threfnu cyfarfod rhwng y myfyriwr, y Goruchwylydd Gwaith Maes a Thiwtor Ymweld y Coleg Staff. Dylai'r cyfarfod hwn gael ei gynnal mor gynnar yn ystod y cyfnod ymarfer â phosibl a dylai pawb fod yn fodlon ar y trefniadau y cytunwyd arnynt ar gyfer yr ymarfer gwaith ieuenctid a'r oruchwyliaeth. Y cytundeb hwn fydd sylfaen y contract gwaith maes. Trefnir cyfarfod tair ffordd arall tua hanner ffordd drwy'r cyfnod ymarfer er mwyn adolygu'r sefyllfa. Gall y myfyriwr a'r Goruchwylydd Gwaith Maes ill dau gysylltu â Thiwtor Ymweld neu Gydlynydd Lleoliadau'r Coleg Staff ar unrhyw adeg, i dderbyn gwybodaeth neu gymorth.

Rôl y Goruchwylydd Gwaith Maes

Mae rôl y Goruchwylydd Gwaith Maes yn hanfodol bwysig o ran ategu dysgu, gwybodaeth, sgiliau a datblygiad proffesiynol myfyrwyr yn ystod eu hymarfer gwaith maes. Mae'r Goruchwylydd yn chwarae rôl bwysig iawn o ran annog gweithwyr ieuenctid i fyfyrio am bob agwedd ar eu gwaith gyda phobl ifanc; o ran adnabod dysgu yn y sesiynau mewn grwpiau a sut mae hyn yn cysylltu ag ymarfer a bod yn ymwybodol o ddatblygiad proffesiynol. Dylai;'r ffocws fod yn bendant ar y myfyriwr, gyda'r Goruchwylydd Gwaith Maes yn annog y myfyriwr i feddwl yn glir, i fyfyrio ac i fod yn gyfrifol am ddysgu annibynnol. Gall rôl y Goruchwylydd Gwaith Maes, sy'n debyg i rôl mentor neu gwnsler, gynnwys cynorthwyo, annog a chanolbwyntio yn ogystal â herio. Mae'n cynnwys asesu hefyd. Ar ddiwedd y cyfnod ymarfer gofynni'r i'r Goruchwylydd Gwaith Maes lenwi ffurflen asesu am gymhwysedd y myfyriwr yn ystod yr ymarfer gwaith maes.

Mae rôl y Goruchwylydd Gwaith Maes yn cynnwys:-

- Cynorthwyo'r myfyriwr i ddysgu
- Adnabod a defnyddio cyfleodd i addysgu
- Helpu'r myfyriwr i ddefnyddio'r dyddiadur myfyriol i ddatblygu ymarfer gwaith ieuenctid a gwneud cynnydd fel gweithiwr effeithiol a phroffesiynol.

- Helpu’r myfyriwr i adnabod ac ategu cryfderau gan weithio i osgoi gwendidau.
- Helpu’r myfyriwr i gymhwyso theori’r cwrs at ymarfer gwaith ieuenctid ac fel arall.
- Cadw mewn cysylltiad â Thiwtor y Coleg Staff
- Darparu asesiad ffurfiannol a therfynol o'r myfyriwr.

Sesiynau Goruchwylio

Nid yw'r Coleg Staff am osod y ddeddf i lawr ynglŷn â phatrwm a threfn y sesiynau goruchwylio, ond gallai’r canlynol fod yn ddefnyddiol i'r Goruchwylydd a’r myfyriwr.

- Dylid cynnal y sesiynau goruchwylio mewn rhywle cyfforddus, tawel, lle na fydd neb na dim yn tarfu ar y Goruchwylydd a’r myfyriwr, gan gynnwys y ffôn. Dylai'r sesiynau fod yn ddigon hir i'r ddau deimlo y gallant drafod popeth yn foddhaol.

- Dylid cynnal y cyfarfod cyntaf rhwng y myfyriwr a’r Goruchwylydd Gwaith Maes cyn gynted â phosibl. Yn ddelfrydol byddai Tiwtor Ymweliadau Ymarfer o’r Coleg Staff yn mynychu'r cyfarfod hwn, ond ni ddylid oedi os ceir trafferth i Diwtor fynychu. Mae’r cyfarfod yn debyg o drafod materion contractol yn ymwneud â’r canlynol:-

  - Amserlen arfaethedig cyfnod ymarfer y myfyriwr.
  - Rhaglen gyffredinol ar gyfer y cwrs, tasgau a chanlyniadau dysgu.
  - Amserlen dyddiadau ar gyfer cyfarfodydd goruchwylio, eu lleoliad a’u hyd.
  - Disgwyliadau’r myfyriwr a’r Goruchwylydd Gwaith Maes ar gyfer y cyfarfodydd goruchwylio.
  - Dylid cynnwys cytundeb y bydd y myfyriwr yn dod â’i ffeil ymarfer i bob cyfarfod, gan baratoi at y cyfarfod a darparu'r deunydd sydd i gael ei drafod.
  - Materion cyfrinachedd, agendâu’r dyfodol, contractau dros dro.
  - Unrhyw faterion eraill i greu perthynas effeithiol yn y gweithle.

Dylai’r contract gael ei lofnodi gan y myfyriwr, y Goruchwylydd Gwaith Maes a’r Tiwtor os bydd yn bresennol, neu gellir anfon copi at yr olaf.

- Dylid cynnal cyfarfodydd goruchwylio wedi hynny yn unol â’r cynllun. Gellir pennu agenda pob un yn unol â’r contract, gan gytuno ar ddiwygiadau ar ddechrau pob sesiwn.

Dylai'r agenda gynnwys:-

- Dialog rhagarweiniol cyffredinol i drafod sut mae pethau’n mynd, i gytuno ar yr agenda
- Drafod ymarfer gwaith ieuenctid y myfyriwr, ynghyd â’r dyddiadur myfyriol
- Unrhyw faterion yn codi o hyn gan ystyried goblygiadau ehangach, ystyriaethau moesegol/proffesiynol, cryfderau/gwendidau, a’r hyn y bydd y myfyriwr yn ei wneud yn y dyfodol
- Yr hyn a ddysgodd y myfyriwr o’r sesiynau addysgu/dysgu mewn grwpiau a sut y gall ddefnyddio hyn i ddatblygu'r ymarfer
- Unrhyw faterion perthnasol yn codi o ddigwyddiadau cyfoes, cyhoeddiadau, gwaith darllen gan y myfyriwr neu’r Goruchwylydd
- Unrhyw drefniadau angenrheidiol ar gyfer y sesiwn goruchwylio nesaf ac yn y cyfamser.

- Dylai'r myfyriwr gofnodi cynnwys y sesiwn, gan ddefnyddio ffurflen y Coleg Staff, os dymunir, a geir yn y Ffurflenni Gweinyddu Gwaith Maes, os dymunir, neu gofnod arall, wedi ei lofnodi gan y myfyriwr a'r Goruchwylydd Gwaith Maes.

Trefniadau Asesu

Tua diwedd y cwrs, gofynnir i'r Goruchwylydd Gwaith Maes lenwi'r **Adroddiad Asesu Gwaith Maes Terfynol -** gan argymell:-

- llwyddo
- ail-wneud neu
- fethu

Gellir gweld yr adroddiad hwn yng nghefn y llyfryn **Ffurflenni Gweinyddu Gwaith Maes**, a gedwir gan y myfyriwr. Rhaid i hwn fod yn barod i'r myfyriwr ei gyflwyno gyda'r Ffeil Ymarfer ar ddiwedd y cwrs.

Os oes gan y Goruchwylydd Gwaith Maes unrhyw bryderon am gymhwysedd y myfyriwr neu unrhyw agwedd arall ar yr ymarfer, dylai gysylltu â'r Coleg Staff yn ystod y cwrs fel y gellir datrys y mater.

Cyfleoedd Hyfforddi mewn Goruchwylio Gwaith Maes

Mae'r Coleg Staff yn cynnig sawl cyfle i fyfyrwyr gwaith ieuenctid dderbyn hyfforddiant os ydynt am oruchwylio myfyrwyr neu weithwyr ieuenctid yn y gweithle. Rydym yn gobeithio y bydd yr holl Oruchwylwyr Gwaith Maes sydd heb gymhwyster cyfredol mewn goruchwylio yn dilyn uned Sgiliau Goruchwylio a Chynorthwyo'r Coleg Staff sydd ar RhCA lefel 3 ac a gymeradwyir yn broffesiynol gan y pwyllgor Safonau Addysg a Hyfforddiant. Ceir manylion am y cyrsiau sy'n cael eu darparu ar hyn o bryd gyda'r llyfryn hwn, neu gellir gofyn amdanynt gan y Coleg Staff.

Rhagor o Wybodaeth

Gellir cael rhagor o wybodaeth am unrhyw fater yn ymwneud â Goruchwylio Gwaith Maes ac ymarfer gwaith maes myfyrwyr oddi wrth:-

Mary Nicholls, Cydlynydd Lleoliadau,
Coleg Staff, Lôn-y-Llyn, Caerffili, CF83 1BQ.
Llinell Uniongyrchol:- 029 20855725 E-bost: mary.nicholls@wya.org.uk